

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan maatalousjaosto:

Asiantuntijan kuuleminen

FERTILEX
RAVINNEKIERRÄTYKSEN UUDISTAJA

Teema: *Lannan kierrätykseen liittyvät ongelmat valtion talousarvioesityksen näkökulmasta*

28.10.2022

Fertilex suunnittelee kierrätyslannoitetehdasta Laitilaan

- **Fertilex** on vuonna 2018 perustettu yritys, joka kehittää menetelmiä maatalouden sivuvirtojen mahdollisimman tehokkaaseen hyödyntämiseen ja myy luomuhyväksyttyjä kierrätyslannoitteita sekä ammattiviljelijöille että vähittäiskauppaan

- Suunnitteilla/rakenteilla uusi isomman mittakaavan **kierrätyslannoitetehdas** Laitilaan: **lopullinen investointipäätös täytyy tehdä marraskuun loppuun mennessä**

- Fertilex on solminut **Kanax Oy:n** ja **Munax Oy:n** kanssa sopimukset, joiden puitteissa se pystyy hankkimaan vuositasolla yli **800 000 munivan kanan lannat** (eli noin 40 000 tonnia vuodessa)
    - Tämä on melkein 20 % kaikesta Suomessa syntyvästä munivien kanojen tuottamasta lannasta
    - Se sisältää mm. noin **100 tonnia** fosforia (vrt. ELY-keskuksen Saaristomeren Hot Spot -tiekarttahankkeen tavoite 100-150 tonnia)
    - Tämä lantamäärä toimii uuden investoinnin tärkeänä perusvolyyminä, mutta pelleötinti- ja hygienisointikapasiteettia jää myös tulevaa kasvua varten

Fertilexin prosessoima lannan määrä

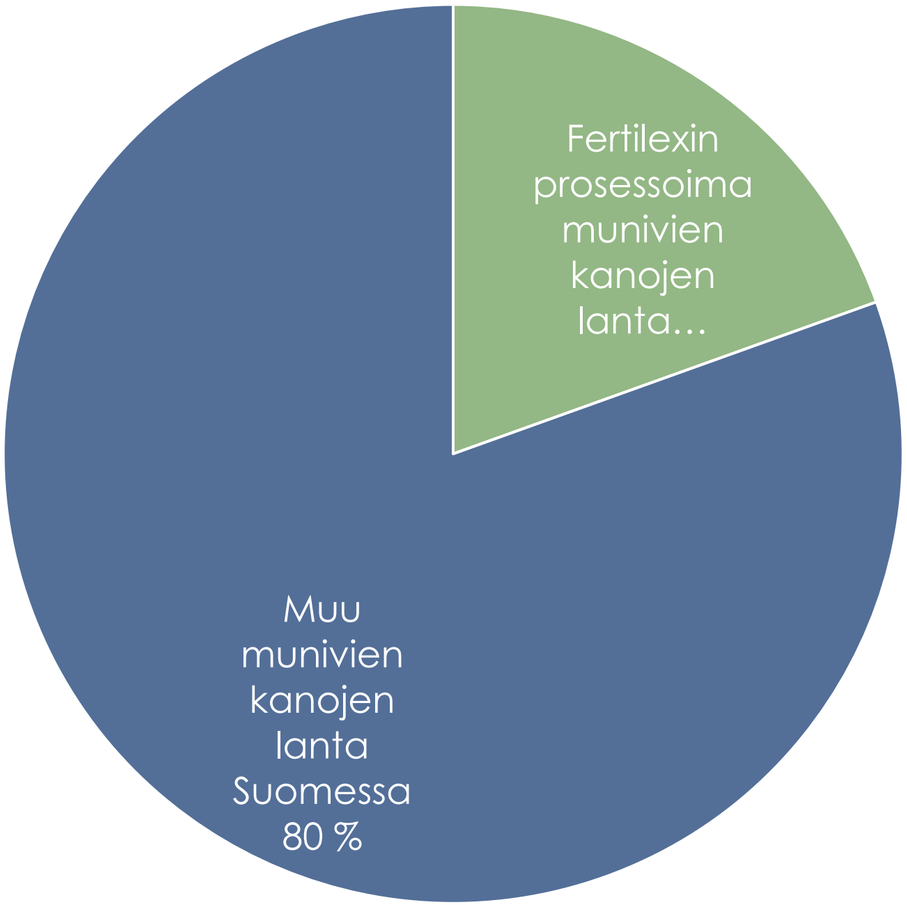

FERTILEX
RAVINNEKIERRÄTYKSEN UUDISTAJA

Suunniteltu ravinnekiertokorvaus on periaatetasolla hyvä...

- Ravinnekierrätyksen tehostamiseksi ja myös lannoiteomavaraisuuden kasvattamiseksi olisi tärkeää, että kierrätyslannoitteita alettaisiin käyttää myös tavanomaisessa viljelyssä ja tämä ei käytännössä onnistu ilman valtion apua/tukea

- Ravinnekiertokorvaus onkin sinänsä erinomainen keino tehostaa ravinteiden kiertoa ja mielestämme juuri tämän kaltaista toimintaa lähtökohtaisesti tarvitaan, jotta kierrätyslannoitteet olisivat kilpailukykyisiä mineraalilannoitteiden rinnalla - **ilman tukea kierrätyslannoitteet eivät ole kilpailukykyisiä mineraalilannoitteisiin verrattuna ja niitä myydään käytännössä ainoastaan luomuviljelyyn**

FERTILEX
RAVINNEKIERRÄTYKSEN UUDISTAJA

… mutta suunnitellussa muodossa ravinnekiertokorvaus vääristää markkinoita merkittävästi

- **Emme kuitenkaan ymmärrä kytköstä biokaasuun**: käsityksemme mukaan tukea siis maksetaan sellaisille toimijoille, jotka jalostavat lantafosforista korkeamman lisäarvon kierrätyslannoitetuotteita, mutta tukea voidaan myöntää ainoastaan biokaasulaitoksille

- Biokaasun valmistus ei kuitenkaan aina ole järkevin vaihtoehto lannan käsittelylle

- Fertilexin konsepti perustuu siihen, että pystymme hyödyntämään kanaloiden hukkalämpöä kuivausprosessissa ja mikäli investoisimme biokaasuprosessiin, menettäisimme tämän kilpailukykytekijän
    - Fertilexin suunniteltu konsepti on siis laskelmiemme mukaan kilpailukykyisempi vaihtoehto munivien kanojen lannalle kuin biokaasutus (on kuitenkin tärkeä huomata, että ilman tukea Fertilexin konseptikaan ei ole kilpailukykyinen mineraalilannoitemarkkinassa vaan ainoastaan luomumarkkinassa)
    - Käytännössä tämä tarkoittaa kuitenkin sitä, että ollakseen kilpailukykyinen mineraalilannoitemarkkinassa, suunnitellulla konseptilla Fertilex tarvitsisi vähemmän tukea kuin investoimalla biokaasuprosessiin

- **Yhteenvetona todettakoon, että suunnitellussa muodossa tuki ei näkemyksemme mukaan edesauta parhaalla mahdollisella tavalla ravinnekierrätyksen tehostumista ja se tulisi vääristämään markkinoita todella merkittävästi**: pahin riski on se, että tuki veisi Fertilexiltä suhteellisen kilpailukyvyn myös kotimaisessa luomumarkkinassa

- Tilanne näyttä siis Fertilexin kannalta todella huolestuttavalta ja joudumme vakavasti arvioimaan jopa hankkeen pysäyttämistä vielä tässä vaiheessa (käytännössä lopullinen investointipäätös täytyy tehdä marraskuun aikana)

FERTILEX
RAVINNEKIERRÄTYKSEN UUDISTAJA

Mikä olisi ratkaisu?

- **Vaihtoehto 1:**
  - Yksinkertaisesti paras ratkaisu olisi jatkaa muuten nyt suunnitellulla tuella, mutta ottaa siitä ns. biokaasuvaatimus pois
  - Mielestämme valtion ei kannata määritellä, mikä teknologia on paras, vaan ainoastaan asettaa tavoite ja yritykset voivat sitten kilpailla siitä, kuka tehokkaimmin tavoitteeseen pääsee - eli tässä tapauksessa kierrättää tehokkaimmin lantafosforia

- **Vaihtoehto 2:**
  - Mikäli muutosta ei enää ehdi tekemään, olisi tärkeää, että eduskunta talousarviokäsittelyn yhteydessä pysäyttäisi koko ravinnekiertotuen ja se palautettaisiin valmisteluun - pahin vaihtoehto on se, että tuki menee tässä muodossa läpi!

”Tuntuu ristiriitaiselta, mikäli lantafosforin kierrättämisen edistämiseksi suunniteltu tuki pysäyttää alueen merkittävimmän lantafosforin kerrätykseen tähtäävän hankkeen”

FERTILEX
RAVINNEKIERRÄTYKSEN UUDISTAJA

Kiitos!

Henrik Lindegrén
Hallituksen puheenjohtaja
Fertilex Oy

henrik.lindegren@fertilex.fi
+358 44 032 1075

FERTILEX
RAVINNEKIERRÄTYKSEN UUDISTAJA